

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ Ν. ΙΩΝΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ «Η ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ»

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΩΝ Ν. ΙΩΝΙΑΣ «Η ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ»

Τίτλος σχεδίου δράσης:

Το “κουτί” του ’22 - Λαογραφικός Περίπατος στη Μικρά Ασία

Απευθύνεται σε μαθητές των νηπιαγωγείων και των τριών πρώτων τάξεων του Δημοτικού Σχολείου. Το παραλαμβάνει ο διευθυντής του σχολείου και το υλοποιεί ο δάσκαλος στην τάξη του ή ο δάσκαλος ειδικότητας.

Το κουτί περιέχει:

- 1) Τις αναλυτικές οδηγίες της δράσης (Ανάγνωση Κειμένου - Αφήγηση Παραμυθιού - Παραδοσιακός Χορός και Τραγούδι - Κατασκευή Χαρτόκουκλας).
- 2) Τους στόχους του εκπαιδευτικού προγράμματος.
- 3) Το Φύλλο Αξιολόγησης - Ερωτηματολόγιο.
- 4) Μια χαρτόκουκλα “φορεσιά Σύλλης Ικονίου” ως σκηνικό ερέθισμα.
- 5) Το μικρασιατικό παραμύθι “Το φιδόδεντρο”.
- 6) Τους στίχους του μικρασιατικού παραδοσιακού τραγουδιού “Έχε γειά Παναγιά (πάντα γειά)”.
- 7) Ένα μουσικό CD [εισαγωγή παραμυθιού - έχε γειά Παναγιά (τραγούδι) - Κότσαρι - Τάμσαρα].
- 8) Έντυπη Συλλογή με 7 χαρτόκουκλες “φορεσιές από διάφορες περιοχές της Μ. Ασίας για να επιλέξει ο εκπαιδευτικός σύμφωνα με

τον αριθμό των παιδιών του τμήματος μια ανδρική φορεσιά για τα αγόρια και μια γυναικεία φορεσιά για τα κορίτσια της αρεσκείας του.

ΟΙ ΦΟΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΧΑΡΤΟΚΟΥΚΛΑΣ ΕΙΝΑΙ “ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΕΣ” ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΚΡΙΒΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ.

- 9) Έντυπη Συλλογή χαρτοκατασκευών για σκηνικό ερέθισμα (κρίνη, τζάκι, μικρασιάτικο σπίτι).

Ανάλυση της δράσης - Οδηγίες για τον εμπυχωτή

- Χαρτόκουκλα “φορεσιά Σύλλης Ικονίου” ως σκηνικό ερέθισμα.
- Εισαγωγή - Ανάγνωση Κειμένου.

Η γιαγιά Αλτίνα καθόταν στην πολυθρόνα της με το πλεχτό στο χέρι κι έλεγε... έλεγε παραμύθια στα παιδιά κι εκείνα κρέμονταν απ’ τα χείλη της. Όταν πέρασαν τα δύσκολα χρόνια της Καταστροφής και οι Μικρασιάτες άρχισαν να φτιάχνουν τη ζωή τους στην Ελλάδα, η γιαγιά Αλτίνα άλλαξε... Δεν ήθελε πια να λέει παραμύθια, ήθελε μόνο να τ’ ακούει.

- Αφήγηση παραμυθιού “Το φιδόδεντρο” με μουσική εισαγωγή (CD).
- Χορός και τραγούδι (CD).

“Έχε γειά Παναγιά” με βήματα χασαποσέρβικου (χασαπιά). Τα παιδιά μπαίνουν σε κύκλο, πιάνονται από τους ώμους και χορεύουν τα 6 βήματα, 4 δεξιά στη φορά του κύκλου και 2 αριστερά.

- Φινάλε (CD).

Τα παιδιά ξεφαντώνουν με τους ποντιακούς ρυθμούς ακολουθώντας το σώμα τους, αυτοσχεδιάζοντας, διασκεδάζοντας.

- Κατασκευή χαρτόκουκλας από τα παιδιά.

Στόχοι του εκπαιδευτικού προγράμματος

1) Γνωστικοί στόχοι

Στο κείμενο της Εισαγωγής χρησιμοποιείται το όνομα “Αλτίνα - Χρυσή” (το συναντούμε στην ευρύτερη περιοχή της Καππαδοκίας) που προέρχεται από την τουρκική λέξη altin και σημαίνει χρυσός. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για τα “δύσκολα χρόνια της Καταστροφής” και δίνει τη δυνατότητα στον εμπυχωτή να αναφερθεί σε ιστορικά γεγονότα. Με τη χρήση της λέξης “Μικρασιάτες” και τη φράση “ζωή στην Ελλάδα” ο εμπυχωτής συνδέει ιστορικά τις δύο γεωγραφικές περιοχές. Η πρόταση “η γιαγιά Αλτίνα άλλαξε” εμπεριέχει όλα εκείνα τα ανάμεικτα συναισθήματα του ανθρώπου που συνοδεύουν τις ριζικές αλλαγές της ζωής του. Στο παραμύθι τα παιδιά ακούν το γλωσσικό ιδίωμα της Σμύρνης και με την κατασκευή της χαρτόκουκλας έρχονται σε επαφή με τις τοπικές φορεσιές της Μικρασίας. Μαθαίνουν τα λόγια παραδοσιακού τραγουδιού.

2) Ψυχοκοινωνικοί στόχοι

Τα παιδιά ακούν όλα μαζί ένα παραμύθι. Σε δεύτερη φάση μπορούν να κάνουν ανατροπή του παραμυθιού ή να αλλάξουν το τέλος και σε μια τρίτη φάση μπορούν να το αναπαραστήσουν σκηνικά (παιχνίδι ρόλων), δουλεύοντας ομαδικά, εστιάζοντας στο διαφορετικό και όχι στο σωστό ή το λάθος.

Χορεύουν σε κύκλο και μοιράζονται τη χαρά του “όλοι μαζί ενωμένοι”.

3) Ψυχοκινητικοί στόχοι

Με το χορό τα παιδιά ανακαλύπτουν το σωματικό σχήμα τους στο χώρο και το χρόνο, τον ρυθμό, τον συγχρονισμό και την αμφιπλευρικότητά τους.

Στο φινάλε του προγράμματος καλούνται να αυτοσχεδιάσουν ρυθμικά πάνω σε ποντιακούς ήχους χωρίς να γνωρίσουν τα βήματα, καλλιεργώντας την κιναισθητική αντίληψη (αίσθηση του σώματος στο χώρο).

Με την κατασκευή της χαρτόκουκλας (ατομική εργασία) αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στο χειρισμό του ψαλιδιού, της κόλλας, του διπλώματος του χαρτιού, πράξεις που απαιτούν νευρομυϊκό συντονισμό. Σε δεύτερο επίπεδο καλλιεργούν τη φαντασία, τη δημιουργικότητα και τη συνεργασία τους, εντάσσοντας τις χαρτόκουκλες που έχουν φτιάξει σε μια δική τους ιστορία.

Φύλλο αξιολόγησης - Ερωτηματολόγιο

- 1) Κίνησε το πρόγραμμα το ενδιαφέρον των παιδιών;
- 2) Προκάλεσε την ενεργό εμπλοκή τους;
- 3) Υπήρξε σύνδεση με τα ιστορικά γεγονότα εκείνης της περιόδου;
- 4) Υπήρξε σύνδεση με το σήμερα;
- 5) Υπήρξε επαφή με την πολιτιστική μας κληρονομιά;
- 6) Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε ανταποκρίνεται στο επίπεδο ωριμότητας για τις ηλικίες στις οποίες απευθύνεται;

Η πρωτότυπη ιδέα και ο σχεδιασμός ανήκουν στη **Βίλλυ Διαμαντίδου**, μέλος της Ένωσης Μικρασιατών «Η ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ» και η επιμέλεια του προγράμματος ανήκει στην **Ντέπυ Καλίνογλου**, γενική γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Μικρασιατών «Η ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ».